

'Als hij iets bijzonders zegt, schrijf ik het op'

Asis (34), schrijver en hogeschooldocent

„Ahmed is een heel speciale jongen. Rebels en vernieuwend. Principieel én grenzeloos. Hij heeft strikte normen over hoe je omgaat met jezelf en met anderen, en tegelijk, omdat hij kunstenaar is, kent hij geen grenzen. Hij is van enorm belang geweest voor mijn morele ontwikkeling, mijn geestelijke zoektocht waarin ik de religie van me heb afgeworpen. Hij is degene die de stap nam om samen op een terras een biertje te drinken, terwijl wij uit een familie komen waarin dat absoluut niet mocht en waarin je dat alleen maar stiekem deed. Eind jaren tachtig - ik zat nog op de lagere school - hoorde je dag in dag uit over Salman Rushdies boek *De duivelsverzen*, dat het verboden was en zelfs dat een moslim die het aanraakte, getroffen zou worden door de goddelijke bliksem. En wat lag er bij Ahmed op de kamer? *De duivelsverzen*.

„Van mijn acht broers en zussen heb ik met Ahmed veruit de sterkste band. We wonen 500 meter van elkaar, en spreken elkaar elke dag. Vaak hebben we het over ons werk, hij bespreekt met mij zijn documentaireplannen, ik vertel hem over wat ik aan het schrijven ben. Als hij iets zegt wat ik wil onthouden, schrijf ik het op een op Post-it die ik aan de muur hang in de keuken. Hij is een van de weinige mensen van wie ik dingen onmiddellijk aanneem. Ik twijfel totaal niet aan hem.

„Vroeger kenden we elkaar helemaal niet. Ik was acht toen Ahmed het huis uitging. Jaren later ging ik naar een uitvoering van een toneelstuk dat hij geschreven had, in een theater in de Nes in Amsterdam. Dat vond ik zo indrukwekkend! Dat ik zo'n bijzondere broer had! Ik bedacht dat ik met hem een band moest opbouwen, en van hem wilde leren. Na de dood van mijn vader, hoe symbolisch, ben ik zelfs bij hem ingetrokken. Dat waren geweldige jaren voor mij, ook omdat er allemaal interessante mensen over de vloer kwamen. Eens ga ik een boek schrijven over die tijd.”

Asis en Ahmed Aynan groeiden op in Haarlem. Ahmed kwam ter wereld in Marokko. Hun afkomst bindt hen.

2006, thuis bij **Asis** (links) in Amsterdam

Uw verhaal in deze rubriek? Mail naar broerzus@nrc.nl

'Hij is gemakkelijk in de omgang, ik niet'

Ahmed (44), filmmaker en beeldend kunstenaar

„Ooit bedacht ik een project waarbij ik bekende Nederlanders zou portretteren. Niet hun gezicht, maar hun kont. Daar zou ik gipsafgietsels van maken. Toen ik dat aan Asis vertelde, vond hij dat geweldig en hij bood zichzelf meteen aan als profkonijn. Het is typisch voor hem, hij is altijd onvoorwaardelijk enthousiast over mijn ideeën, en dat is, naast alle kritische mensen die je ook nodig hebt, ontzettend fijn.

„Asis en ik zijn qua karakter heel verschillend. Hij is gemakkelijk in de omgang, ik niet. Maar er is veel wat ons bindt, zoals de interesse in kunst, politiek, en de Berberse taal en cultuur. In mijn werk is dat laatste een wezenlijk thema, en Asis heeft er met de Berberbibliotheek die hij heeft opgericht ook deels zijn werk van gemaakt. Hij is in Nederland geboren, ik heb de eerste tien jaar van mijn leven in Marokko gewoond. Toch is mijn achtergrond voor mij pas later belangrijk geworden. Pas na mijn twintigste ben ik naar Berbermuziek gaan luisteren, om maar wat te noemen. Asis is altijd een Berber geweest. „We hielden alle twee van drank, dat zit in de familie. Bij een fles wijn hebben we vaak diepgaande gesprekken, over ethiek, politiek, noem maar op. Ik beschouw Asis als een goede vriend. We zijn elkaars klankbord als het over ons werk gaat. Tegelijk hebben we ook meningsverschillen. Asis zat een keer in het tv-programma *Buitenhof*, en ik vond dat hij het niet goed gedaan had. Hij had zich uit de tent laten lokken, en dat zei ik hem ook. Toen wilde hij me een paar dagen niet spreken. „Dat gipsafgietsel van zijn billen werd trouwens een hele toestand. Ik kreeg het namelijk niet meer los. En gips wordt warmer als het droogt, dus Asis' kont werd heter en heter. Dat was wel even paniek in de tent. Gelukkig is het goed afgelopen.”

Brigit Kooijman